

25 Φεβρουαρίου 2016

Μουσικές του Κόκκινου Πλανήτη

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία·Πολιτισμός·Επιστήμες

παρατηρηθεί από τους αρχαίους από τα πολύ παλιά χρόνια. Είναι ο τέταρτος σε απόσταση από τον Ήλιο πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος, μετά τον Ερμή, την Αφροδίτη και τη Γη, και ο δεύτερος πλησιέστερος στη Γη. Τον αναφέρουμε και ως «κόκκινο» πλανήτη λόγω του ερυθρού χρώματος που παρουσιάζει στην επιφάνειά του. Είναι επίσης και ο πρώτος πλανήτης που έχει παρατηρηθεί με τηλεσκόπιο. Η ονομασία του πλανήτη Άρη προέρχεται από τον ομώνυμο ολύμπιο θεό του πολέμου της ελληνικής μυθολογίας.

Εδώ και πολλές δεκαετίες, οι επιστήμονες της NASA (αμερικάνικος οργανισμός που ασχολείται με την εξερεύνηση του διαστήματος), προσπαθούν να

ξεκλειδώσουν τα μυστικά του ιδιαίτερου αυτού πλανήτη. Δεν έχουν επιχειρήσει ακόμα να πατήσουν το έδαφός του αστροναύτες, αλλά έχουν σταλεί πολλές διαστημικές συσκευές στην επιφάνειά του. Όπως και στο διάστημα, έτσι και στον Άρη, μπορεί να μην υπάρχει οξυγόνο, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχει και κίνηση σωματιδίων. Και όπως είπαμε και στο προηγούμενο άρθρο, όπου υπάρχει κίνηση, εκεί υπάρχει και ήχος. Πόσο μάλλον όταν και ο ίδιος ο πλανήτης κινείται σε τροχιά γύρω από τον ήλιο. Οι επιστήμονες της NASA ηχογράφησαν με τη βοήθεια των διαστημικών συσκευών τους διάφορους ήχους που προέρχονται από τον Άρη. Στη συνέχεια, μετά από επεξεργασία, τους έκαναν προσιτούς στο ανθρώπινο αυτή. Οι ήχοι αυτοί είναι παράξενοι, απόκοσμοι και θυμίζουν δυνατό θρόισμα αέρα που συνοδεύονται από «μελωδίες» που μοιάζουν μεταλλικές.

%mars_sounds%

Πολλοί συνθέτες
μεγαλείο και το

ευσμένοι από το
αν και ο Άγγλος

Γκούσταβ Χολστ

(εικόνα). Ο

Χολστ ήταν συνθέτης και μουσικοδιδάσκαλος. Στο ξέσπασμα του Α' παγκοσμίου πολέμου (1914 - 1918) θέλησε να καταταγεί στο στρατό, όμως κάποια προβλήματα υγείας που είχε, στάθηκαν εμπόδιο. Πικραμένος από το γεγονός αυτό, το μόνο που μπορούσε να προσφέρει ήταν η συνέχιση του συνθετικού του έργου και ένα από αυτά τα έργα ήταν η ορχηστρική σουίτα «Οι Πλανήτες» που συνέθεσε μεταξύ 1914-16. Ο Χολστ εμπνεύστηκε τους «Πλανήτες» από την αρχαία κλασική τους ερμηνεία και ιδιότητα, π.χ. από το ότι ο Άρης ήταν ο θεός του πολέμου, η Αφροδίτη η θεά της ομορφιάς κτλ., και δημιούργησε με βάση αυτή τη φιλοσοφία τη δική του μουσική, ρυθμό και μελωδία, δίνοντας έτσι μια άλλη απεικόνιση των πλανητών μέσα από πλούσια ηχοχρώματα. Ο ίδιος είχε πει πως τα ουράνια αυτά σώματα «είναι μια σειρά εικόνων της διάθεσης».

Όταν πρωτοπαρουσιάστηκε αυτό το μουσικό συμφωνικό έργο το 1918, μετά το τέλος του πολέμου, κέρδισε τις εντυπώσεις και τους κριτικούς. Το έργο αυτό τον

καθιέρωσε στο κλασικό ρεπερτόριο και του χάρισε παγκόσμια αναγνώριση. Παρακάτω μπορείς να ακούσεις το μέρος από το συμφωνικό αυτό έργο που αναφέρεται στον πλανήτη Άρη.

Κι ένας άλλος συνθέτης και

μάλιστα Έλληνας ξεχωρίζει για την αγάπη του για την εξερεύνηση του διαστήματος, ο Βαγγέλης Παπαθανασίου. Το καλοκαίρι του 2001 ο Παπαθανασίου παρουσίασε το έργο *Μυθωδία* στους Στύλους του Ολυμπίου Διός. Η μουσική του έργου δημιουργήθηκε ώστε να συνοδεύσει τη διαστημική αποστολή της ΝΑΣΑ 2001: *Οδύσσεια στον Άρη*. Ήταν μία φαντασμαγορική μουσική παράσταση κατά τη διάρκεια της οποίας προβάλλονταν με ειδικά οπτικά εφέ απεικονίσεις κυρίως από θεούς της αρχαίας Ελλάδας και διαστημικές εικόνες της ΝΑΣΑ. Στη συγκεκριμένη συναυλία ο ίδιος ο συνθέτης χειρίζόταν τα πλήκτρα.

[youtube <http://www.youtube.com/watch?v=9VdIdPVzAlg?rel=0>]

Τον Νοέμβριο του 2003 η Ευρωπαϊκή Διαστημική Αρχή (ESA) πρότεινε στον Έλληνα συνθέτη να συνθέσει μια μουσική προσεδάφιση στον πλανήτη Άρη για την πρώτη

ιστορική προσεδάφιση σε κομήτη.

Εκείνος ανταποκρίθηκε θετικά και συνέθεσε μια μουσική τριλογία («Άφιξη», «Το ταξίδι του Philae» και «Το βαλς του Ροζέτα») η οποία παρουσιάστηκε από τον ESA μετά την επιτυχημένη προσεδάφιση του σκάφους «Ροζέτα» στον κομήτη.

Τέλος, θα πρέπει αναφέρουμε ότι, το 1995, ως φόρο τιμής στην μουσική του προσφορά αλλά και στην αγάπη του για το διάστημα, η Διεθνής Αστρονομική Ένωση έδωσε το όνομά του Βαγγέλη Παπαθανασίου σε έναν Αστεροειδή που βρίσκεται στην περιοχή μεταξύ του πλανήτη Άρη και του πλανήτη Δία. Σήμερα, αστεροειδής αυτός ονομάζεται 6354 Vangelis.

Αλέξανδρος Σαββόπουλος

